

Laidiens: 01.12.2011., Nr. 189

Ministru kabineta noteikumi Nr.899

Rīgā 2011.gada 22.novembrī (prot. Nr.68 15.§)

Noteikumi par lopbarības augu sēklu maisījumiem, kas paredzēti dabiskās vides saglabāšanai

*Izdoti saskaņā ar Sēklu un šķirņu aprites likuma
2.panta 1.punkta "i" apakšpunktu*

I. Vispārīgie jautājumi

1. Noteikumi par lopbarības augu sēklu maisījumiem, kas paredzēti dabiskās vides saglabāšanai (turpmāk – sēklu maisījumi dabiskās vides saglabāšanai), nosaka:
 - 1.1. veidus, kādos ievācam sēklu maisījumi dabiskās vides saglabāšanai, un teritorijas, no kurām tos atļauts ievākt;
 - 1.2. kārtību, kādā izsniedz un anulē atļauju sēklu maisījumu dabiskās vides saglabāšanai tirdzniecībai;
 - 1.3. sēklu maisījumu dabiskās vides saglabāšanai kvantitatīvos tirdzniecības ierobežojumus;
 - 1.4. prasības attiecībā uz sēklu maisījumu dabiskās vides saglabāšanai kvalitāti;
 - 1.5. prasības attiecībā uz sēklu maisījumu dabiskās vides saglabāšanai saiņošanu un etiķetēšanu.
2. Ar sēklu maisījumu dabiskās vides saglabāšanai ieguvī, sagatavošanu un tirgošanu atļauts nodarboties personai, kas saskaņā ar normatīvajiem aktiem par lopbarības augu sēklaudzēšanu un sēklu tirdzniecību ir reģistrējusies Valsts augu aizsardzības dienesta (turpmāk – dienests) Kultūraugu uzraudzības valsts informācijas sistēmas Sēklaudzētāju un sēklu tirgotāju reģistrā (turpmāk – Sēklaudzētāju un sēklu tirgotāju reģistrs).
3. Sēklu maisījumos dabiskās vides saglabāšanai drīkst būt lopbarības augu sugu sēklas, kas minētas normatīvajos aktos par lopbarības augu sēklaudzēšanu un sēklu tirdzniecību, un papildus tādu augu sugu sēklas (attiecīgajā gadījumā – arī pasugu sēklas), kas nav minētas normatīvajos aktos par lopbarības augu sēklaudzēšanu un sēklu tirdzniecību.
4. Ja kādas sēklaudzēšanas un sēklu tirdzniecības prasības attiecībā uz sēklu maisījumiem dabiskās vides saglabāšanai nav paredzētas šajos noteikumos, piemēro prasības, kas noteiktas normatīvajos aktos par lopbarības augu sēklaudzēšanu un sēklu tirdzniecību. Šī tiesību norma neattiecas uz sēklu maisījumiem, kas iegūti, tos tieši novācot.
5. Sēklu maisījumu dabiskās vides saglabāšanai ieguve un tirdzniecība atļauta tikai to izcelsmes reģionā – Latvijas teritorijā.
6. Dienests kontrolē sēklu maisījumu dabiskās vides saglabāšanai tirdzniecību.

II. Sēklu maisījumu dabiskās vides saglabāšanai ievākšanas veidi un teritorijas, no kurām atļauts tos ievākt

7. Sēklu maisījumus dabiskās vides saglabāšanai var iegūt šādās sēklu ieguves teritorijās:

7.1. Eiropas Savienības nozīmes aizsargājamās zālāju biotopos Eiropas nozīmes aizsargājamās dabas teritorijās (*Natura 2000*) atbilstoši sertificēta sugu un biotopu aizsardzības jomas eksperta zālāju biotopu un vaskulāro augu grupās (turpmāk – sertificēts eksperts) atzinumam, kas sagatavots atbilstoši normatīvajiem aktiem par sugu un biotopu aizsardzības jomas ekspertu atzinuma saturu (turpmāk – atzinums);

7.2. Eiropas Savienības nozīmes aizsargājamās zālāju biotopos ārpus *Natura 2000* teritorijām atbilstoši sertificēta eksperta atzinumam.

8. Šo noteikumu 7.punktā minēto sēklu ieguves teritoriju platības daļa, ko izmanto sēklu ieguvei, ir sēklu ievākšanas vieta.

9. Sēklu ievākšanas vieta sēklu ieguves teritorijā nedrīkst būt bijusi apsēta vismaz 40 gadu pirms šo noteikumu 12.punktā minētā iesnieguma iesniegšanas dienas.

10. Sēklu maisījumu dabiskās vides saglabāšanai iegūst, izmantojot vienu no šādām metodēm:

10.1. novācot tieši, – tas ir tīrīts vai netīrīts sēklu maisījums (turpmāk – tieši novākts sēklu maisījums), un to tirgo kā sēklu ievākšanas vietā ievāktu sēklu maisījumu;

10.2. ar pavairošanu, sēklu maisījumu sagatavojot šādā kārtībā (turpmāk – pavairots sēklu maisījums):

10.2.1. ievākšanas vietā savāc atsevišķu augu ģinšu un sugu (attiecīgajā gadījumā – arī pasugu) sēklas;

10.2.2. šo noteikumu 10.2.1.apakšpunktā minētās sēklas pavairo citā vietā kā atsevišķu ģinšu, sugu vai pasugu sēklas;

10.2.3. pēc šo noteikumu 10.2.2.apakšpunktā minētās sēklu pavairošanas tās samaisa, lai iegūtu sēklu maisījumu dabiskās vides saglabāšanai, kurš sastāv no konkrētām augu ģintīm un sugām (attiecīgajā gadījumā – arī pasugām), kas ir tipiskas savākšanas vietas biotopa veidam.

11. Šo noteikumu 10.2.apakšpunktā minētās sēklas atļauts pavairot piecās paaudzēs.

III. Kārtība, kādā iesniedz iesniegumu atļaujas saņemšanai tirgot sēklu maisījumu dabiskās vides saglabāšanai

12. Lai saņemtu atļauju sēklu maisījumu dabiskās vides saglabāšanai tirdzniecībai, persona līdz kārtējā gada 1.maijam iesniedz dienestā iesniegumu saskaņā ar šo noteikumu 1.pielikumu.

13. Iesniegumam pievieno:

13.1. sertificēta eksperta atzinumu, kurā papildus norāda:

13.1.1. to augu ģinšu un sugu (attiecīgajā gadījumā – arī pasugu) procentuālo sastāvu, kuras ir tipiskas ievākšanas vietas biotopa veidam un kuras kā maisījuma sastāvdaļa ir nozīmīgas dabiskās vides saglabāšanai no ģenētisko resursu saglabāšanas viedokļa;

13.1.2. nevēlamo sugu klātbūtni sēklu ievākšanas vietas biotopā;

13.1.3. informāciju par sēklu maisījumu pieļaujamo ievākšanas biežumu;

13.1.4. informāciju par biotopa nozīmīgumu no ģenētisko resursu saglabāšanas viedokļa;

13.2. Dabas aizsardzības pārvaldes lēmumu par to, ka sēklu ievākšana sēklu maisījumiem dabiskās vides saglabāšanai atbilst sugu, biotopu un īpaši aizsargājamo dabas teritoriju aizsardzību regulējošo normatīvo aktu prasībām. Ja persona neiesniedz minēto Dabas aizsardzības pārvaldes lēmumu, dienests informāciju par personai izsniegto lēmumu iegūst Administratīvā procesa likumā noteiktajā kārtībā.

14. Dienests 10 darbdienu laikā pēc šo noteikumu 12. un 13.punktā minēto dokumentu saņemšanas pārbauda šo noteikumu 12.punktā minētajā iesniegumā norādītās informācijas atbilstību šajos noteikumos noteiktajām prasībām. Ja informācija nav pilnīga, dienests triju darbdienu laikā pēc iesniegumā norādītās informācijas atbilstības pārbaudes rakstiski informē iesniedzēju par trūkstošo informāciju un pieprasa to iesniegt 20 darbdienu laikā pēc pieprasījuma saņemšanas.

15. Ja persona līdz šo noteikumu 14.punktā minētā termiņa beigām nav novērsusi dienesta norādītos trūkumus, dienests piecu darbdienu laikā pēc šā termiņa beigām pieņem lēmumu par atteikumu izsniegt atļauju sēklu maisījumu dabiskās vides saglabāšanai tirdzniecībai un par to rakstiski informē iesniedzēju.

IV. Kārtība, kādā izvērtē, izsniedz un anulē atļauju tirgot sēklu maisījumu dabiskās vides saglabāšanai

16. Dienests:

16.1. līdz kārtējā gada 1.jūnijam atbilstoši iesniegumos norādītajam daudzumam apkopo informāciju par plānoto sēklu maisījumu dabiskās vides saglabāšanai ieguves apjomu. Ja sēklaudzētāju pieteiktais kopējais sēklu maisījumu dabiskās vides saglabāšanai daudzums pārsniedz daudzumu, kas aprēķināts atbilstoši šo noteikumu 17.punktā minētajai formulai, to proporcionāli samazina katram sēklaudzētājam līdz aprēķinātajam sēklu daudzumam un piecu darbdienu laikā pēc informācijas apkopošanas rakstiski informē sēklaudzētājus par tirdzniecībai atļautā sēklu daudzuma samazinājumu;

16.2. ievieto dienesta tīmekļa vietnē informāciju par sēklu maisījumu dabiskās vides saglabāšanai sēklaudzētājiem (vārds un uzvārds (fiziskajām personām) vai nosaukums (juridiskajām personām) un kontaktinformācija) un katram sēklaudzētājam tirdzniecībai plānoto sēklu maisījumu dabiskās vides saglabāšanai daudzumu.

17. Katru sēklu tirdzniecības gadu (no kārtējā gada 1.jūlija līdz nākamā gada 30.jūnijam) dienests drīkst izsniegt atļaujas sēklu maisījumu dabiskās vides saglabāšanai tirdzniecībai tādā daudzumā, kas aprēķināts, izmantojot šādu formulu:

$$X = \frac{A + B}{5} \times 0,75 \times 30 \times 0,05, \text{ kur}$$

X – tirdzniecībai atļautais sēklu maisījumu dabiskās vides saglabāšanai daudzums (kg);

A – ilggadīgo zālaugu platība (ha) iepriekšējā gadā saskaņā ar Centrālās statistikas pārvaldes datiem;

B – kultivēto ganību platība (ha) iepriekšējā gadā saskaņā ar Centrālās statistikas pārvaldes datiem;

5 – gadu skaits, pēc kura tiek veikta ilggadīgo zālāju un kultivēto ganību atjaunošana;

0,75 – katru gadu tirgotais lopbarības augu sēklu maisījumu daudzums 75 procentu apjomā no kopējā lopbarības augu sēklu tirdzniecības apjoma;

30 – vidējais sēklu izsējas daudzums (kg) uz vienu hektāru, atjaunojot ilggadīgo zālāju vai kultivēto ganību platības;

0,05 – katru gadu tirgotais lopbarības augu sēklu maisījumu daudzums piecu procentu apjomā no kopējā lopbarības augu sēklu tirdzniecības apjoma.

18. Iesniedzējs pēc sēklu maisījumu dabiskās vides saglabāšanai sagatavošanas precizē informāciju par tirdzniecībai paredzēto sēklu maisījumu daudzumu un iesniedz dienestā sēklu kvalitāti apliecinošus dokumentus:

18.1. tieši novāktam sēklu maisījumam – dokumentus, kas apliecina sēklu maisījuma atbilstību šo noteikumu 26.punktā minētajām prasībām;

18.2. pavairotam sēklu maisījumam – dokumentus, kas apliecina sēklu maisījuma atbilstību šo noteikumu 27.punktā minētajām prasībām.

19. Dienests:

19.1. piecu darbdienu laikā pēc šo noteikumu 18.punktā minēto dokumentu saņemšanas izvērtē tos un pieņem lēmumu par atļaujas izsniegšanu vai par atteikumu izsniegt atļauju;

19.2. triju darbdienu laikā pēc šo noteikumu 19.1.apakšpunktā minētā lēmuma pieņemšanas:

19.2.1. ja pieņemts lēmums izsniegt atļauju, – nosūta personai lēmumu par atļaujas izsniegšanu un atļauju saskaņā ar šo noteikumu 2.pielikumu;

19.2.2. ja pieņemts lēmums par atteikumu izsniegt atļauju, – nosūta personai lēmumu par atteikumu;

19.3. dienesta tīmekļa vietnē ievieto informāciju par izsniegtajām atļaujām, norādot atļaujas numuru, vārdu un uzvārdu (fiziskajām personām) vai nosaukumu (juridiskajām personām), kā arī kontaktinformāciju un tirdzniecībai atļauto daudzumu.

20. Ja dienestam rodas šaubas par sēklu maisījuma dabiskās vides saglabāšanai atbilstību šo noteikumu 26.1. un 27.1.apakšpunktā minētajām prasībām, tas konsultējas ar sertificētu ekspertu, kas sniedzis šo noteikumu 13.punktā minēto atzinumu.

21. Atļauju tirgot sēklu maisījumu dabiskās vides saglabāšanai dienests izsniedz par konkrētām sēklu partijām pēc šo noteikumu 22.punktā minēto rēķinu samaksas.

22. Izdevumus, kas saistīti ar šo noteikumu 21.punktā minētās atļaujas izsniegšanu, sedz persona saskaņā ar dienesta sniegto maksas pakalpojumu cenrādi atbilstoši dienesta izsniegtajam rēķinam, ieskaitot naudu rēķinā norādītajā kontā.

23. Dienests elektronisko dokumentu apriti regulējošos normatīvajos aktos noteiktajā kārtībā atļauju var izsniegt elektroniska dokumenta veidā, ja iesnieguma iesniedzējs ir izteicis šādu lūgumu.

24. Dienests pieņem lēmumu par atļaujas anulēšanu divu nedēļu laikā pēc personas rakstiska iesnieguma saņemšanas vai vides aizsardzības institūciju iesnieguma saņemšanas par dabas aizsardzību regulējošo normatīvo aktu pārkāpumu vai tad, ja atkārtoti konstatēta šo noteikumu VI nodaļā minēto prasību neievērošana un par to ir sastādīts akts.

25. Dienests piecu darbdienu laikā pēc šo noteikumu 24.punktā minētā lēmuma pieņemšanas paziņo personai lēmumu par atļaujas anulēšanu un ievieto dienesta tīmekļa vietnē informāciju par anulētajām atļaujām.

V. Sēklu kvalitātes prasības un sēklu kvalitātes novērtēšana

26. Sēklu maisījums dabiskās vides saglabāšanai, kurš iegūts kā tieši novākts sēklu maisījums, atbilst šādām prasībām:

26.1. sēklu maisījuma sastāvā ir to augu ģinšu un sugu (attiecīgajā gadījumā – arī pasugu) sēklas, kuras ir tipiskas ievākšanas vietas biotopa veidam un kuras kā maisījuma sastāvdaļas ir nozīmīgas dabiskās vides saglabāšanai no

ģenētisko resursu saglabāšanas viedokļa, un to procentuālais sastāvs nodrošina ievākšanas vietas biotopam tipiska augu sugu sastāva izveidošanu no jauna;

26.2. sēklu daudzība ir pietiekama (ne zemāka par 40 procentiem), lai no jauna varētu ierīkot zālāju ar ievākšanas vietas biotopam tipisku augu sugu sastāvu;

26.3. to augu ģinšu un sugu (attiecīgajā gadījumā – arī pasugu) kopējais sēklu daudzums, kuras neatbilst šo noteikumu 26.1.apakšpunktā minētajiem nosacījumiem, nepārsniedz vienu procentu no kopējās sēklu masas;

26.4. maisījums nesatur vējauzu (*Avena fatua*, *Avena sterilis*), viju (*Cuscuta* spp.) un normatīvajos aktos par invazīvo augu sugu sarakstu iekļauto augu sugu sēklas;

26.5. maksimālais pieļaujamais skābeņu (*Rumex* spp.) (izņemot mazo skābeni (*Rumex acetosella*) un jūrmalas skābeni (*Rumex maritimus*)) sēklu daudzums nepārsniedz 0,05 procentus no kopējās sēklu masas.

27. Sēklu maisījums dabiskās vides saglabāšanai, kurš iegūts kā pavairots sēklu maisījums, atbilst šādām prasībām:

27.1. sēklu maisījuma sastāvā ir to augu ģinšu un sugu (attiecīgajā gadījumā – arī pasugu) sēklas, kuras ir tipiskas ievākšanas vietas biotopa veidam un kuras kā maisījuma sastāvdaļa ir nozīmīgas dabiskās vides saglabāšanai no ģenētisko resursu saglabāšanas viedokļa;

27.2. to lopbarības augu sugu sēklu kvalitāte, kuras minētas normatīvajos aktos par lopbarības augu sēklaudzēšanu un sēklu tirdzniecību, pirms maisījuma sajaukšanas atbilst normatīvajos aktos par lopbarības augu sēklaudzēšanu un sēklu tirdzniecību minētajām prasībām attiecībā uz sertificētām sēklām vai komercsēklām. Ja sēklu dīgspēja neatbilst minētajām prasībām, faktisko sēklu dīgspēju norāda uz etiķetes.

28. Ja sēklu maisījumā dabiskās vides saglabāšanai ir iekļautas kādas Latvijas izcelsmes laukaugu ģenētisko resursu saglabājamās šķirnes sēklas, tad piemēro prasības, kas minētas normatīvajos aktos par Latvijas izcelsmes laukaugu un dārzeņu ģenētisko resursu saglabājamās šķirnes atzišanu un sēklu apriti.

29. Sēklu maisījuma dabiskās vides saglabāšanai kvalitāti apliecina sēklu iesaiņojuma etiķete, kurā ietverta šo noteikumu 3.pielikumā minētā informācija.

30. Lai novērtētu sēklu maisījumu dabiskās vides saglabāšanai kvalitāti, kā arī pavairoto sēklu maisījumu sastāvdaļu (atsevišķas sugas viendabīgā sēklu partijā) kvalitāti, paraugus ņem saskaņā ar Starptautiskās sēklu kontroles asociācijas (*ISTA*) noteikumos paredzētajām metodēm (elektroniskā veidā latviešu valodā pieejamas dienesta tīmekļa vietnē).

31. Lai novērtētu šo noteikumu 27.2.apakšpunktā minēto sēklu kvalitāti, paraugus no katras sagatavotās viendabīgās sēklu partijas var ņemt:

31.1. Sēklaudzētāju un sēklu tirgotāju reģistrā reģistrēta persona;

31.2. dienesta pārstāvis, ja ir saņemts Sēklaudzētāju un sēklu tirgotāju reģistrā reģistrētas personas iesniegums.

32. Augu sugām, kas minētas normatīvajos aktos par lopbarības augu sēklaudzēšanu un sēklu tirdzniecību, sēklu partiju lielums un paraugu masa ir noteikta normatīvajos aktos par lopbarības augu sēklaudzēšanu un sēklu tirdzniecību.

33. Sēklu maisījumiem dabiskās vides saglabāšanai un augu sugām, kas nav minētas normatīvajos aktos par lopbarības augu sēklaudzēšanu un sēklu tirdzniecību, sēklu partiju lielums nepārsniedz 10 tonnu un paraugu masa ir 300 gramu.